

KUTSESTANDARD

Vanem-maastikuehitaja, tase 5

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Vanem-maastikuehitaja, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Sellel kutsealal on kolm kutset: noorem-maastikuehitaja, tase 3; maastikuehitaja, tase 4 ja vanem-maastikuehitaja, tase 5.

Vanem-maastikuehitaja on spetsialist, kelle põhiülesanne on juhtida tööd maastikuehituse objektidel, suhelda klientidega ja vastutada töö lõpptulemuse eest. Ta koostab maastikuehituse objekti eelarve ja hinnapakumise, planeerib enda ja teiste tööd, koostab töögraafikuid, juhendab noorem-maastikuehitajaid ja maastikuehitajaid, teostab järelevalvet ja kontrollib töö kvaliteeti. Vanem-maastikuehitaja koostab objekti lõpparuande, mis kajastab objekti majanduslikku tulusust ja vastavust projektile. Ta annab töö üle tellijale ja vormistab selleks vajalikud dokumendid.

Vanem-maastikuehitaja järgib protseduureegleid, keskkonnanõudeid, õigusaktide nõudeid ja maastikuehituse häid tavasid. Vanem-maastikuehitajal on hea arvutikasutamise oskus, analüütiline mõtlemine, prognoosimisvõime, keskendumisvõime mitmele eesmärgile korraga ja prioriteetide määramine ning objekti meeskonna komplekteerimine.

Vanem-maastikuehitaja võib töötada haljastusettevõttes, haljastusspetsialistina omaavalitsuse juures, jm.

Ta suhtub austusega elusloodusesse.

Vanem-maastikuehitaja töö eeldab autojuhilubade olemasolu.

A.2 Tööosad

A.2.1 Töö planeerimine

A.2.2 Objekti (haljasala, rajatis) ettevalmistamine

A.2.3 Objekti üleandmine

A.2.4 Istutusvalade rajamine, taimede sh sibulate istutamine ning seemnete külvamine

A.2.5 Sillutiste (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõlmeteede) paigaldamine

A.2.6 Puidust rajatiste (pergolat, terrassid, võreseinad ja lihtsamad katusealused) ehitamine ja hooldamine

A.2.7 Muru rajamine

A.2.8 Aedade ja haljasalade hooldamine

A.2.9 Müüride ehitamine

A.2.10 Lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi kavandamine ja paigaldamine

A.2.11 Aiaveekogude rajamine

A.2.12 Nõlvade toestamine ja treppide ehitamine

A.2.13 Juhtimine ja majandamine

Valitavad tööosad

A.2.14 Maastikuehituses kasutatavate masinate ja seadmete kasutamine ning igapäevane hooldus

A.2.15 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine

A.2.16 Piirete ehitamine

A.2.17 Mänguväljakute ja spordiplatside ehitamine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Vanem-maastikuehitaja töö on paindliku tööajaga, vajadusel töötatakse ka puhkepäevadel.

Töö on vahelduvate tööülesannetega ning toimub põhiliselt välitingimustes ja vahel sisetingsimustes. Vanem-maastikuehitaja töö eripära on töötamine avalikus ruumis, tööriietes ja möödakäijate pilgu all; raskuste tõstmine,

sundasendis töötamine, müra, vibratsioon, heitgaasid, ilmastikutingimuste ja temperatuuride vaheldumine, niiskus ning kokkupuude erinevate allergeenidega (nt kemikaalid, tolm jm).

A.4 Töövahendid

Vanem-maastikuehitaja põhilised töövahendid on:

mööteriistad: nivelliirid, mõõdulint, vesilood jm;

lõikevahendid: nuga, aia-, oksa- ja hekikäärid, saed, tangid, kivigiljotiinid jm;

aiandustarvikud: kärud, kastekannud, labidad, rehad, kühvliid, hargid vee- ja mürgipritsid jm;

puidutööriistad: vasarad, saed, kirved, hõõvliid, peitliid, trellid ja lihvimismasinad jm;

masinad ja seadmed: frontaallaadurid, miniekskavaatorid ja minilaadurid, niidukid, trimmerid, mootorsaed,

ketaslõikurid, segumasinad, pinnasetihendajad, hekilõikurid, erinevad freesid jm;

sidevahendid: arvuti ja telefon jm;

muud abivahendid: koristusvahendid jm.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Vanem-maastikuehitaja töö eeldab füüsilist vastupidavust ja pingetaluvust. Kasuks tulevad keskendumisvõime, kohusetundlikkus, kohanemisvõime, koostöövõime, keskkonnataluvus, suhtlemisvalmidus, otsustusvõime ja iseseisvus, loogiline mõtlemine, saavutusvajadus, koormustaluvus, vastupidavus, koordineerimine ja osavus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Vanem-maastikuehitajana töötavad tavaliselt inimesed, kellel on erialane kutsekeskharidus, läbitud on kutsealane täiendusõpe, oskused ja vilumus on omandatud praktilise töö käigus ning nad omavad vähemalt viieaastast pidevat kutsealast töökogemust.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Maastikuehitaja, haljastaja, haljasalade hooldaja, objektijuht, projektijuht.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.13 ja B.2.18 (lähiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Töö planeerimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) planeerib oma tööd, järgides projekti (töökirjeldust) ja organisatsiooni eripära;
- 2) koostab ja vajadusel korrigeerib töögruppide töögraafikuid, järgides projekti, sh digitaalset, ja selle eelarvet;
- 3) planeerib tööd objektidel, arvestades töögraafikuid, tööjõudu ja eelarvet, vajadusel kooskõlastab projekti trassi- ja kommunikatsiooni valdajatega;
- 4) planeerib ettevõtte tööd, arvestades organisatsiooni eripära ja ärihuve;
- 5) arvutab materjali mahud, koostab eelarve ja hinnapakkumise ning tellib materjalid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kontrollib projekti (töökirjelduse) mahtude vastavust reaalsele olukorrale objektil.

Teadmised:

- 1) töö planeerimise alused;
- 2) personalitöö alused;
- 3) ettevõtte finantsjuhtimise põhimõtted;
- 4) eelarve koostamise põhimõtted;
- 5) projektijuhtimise põhimõtted;

6) maastikuehitust reguleerivate õigusaktide nõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, kirjalik ülesanne või intervjuu.	
B.2.2 Objekti (haljasala, rajatis) ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) hindab objekti, suhtudes austusega olemasolevasse taimestikku ja pinnasesse, järgib projekti (töökirjeldust), piirkonna eripära ja maastikuehituse head tava, vajadusel teavitab projekteerijat probleemidest; 2) loeb plaanimaterjali ja märgib loodusesse maha maastikuehituse objekti, lähtudes projektist (töökirjeldusest), vajadusel teavitab projekteerijat või tellijat probleemidest; 3) ladustab materjalid, arvestades taimede ja objekti eripära; 4) valmistab pinnase ette käsitsi või kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid, lähtudes projektis (töökirjelduses) püstitatud eesmärgist; 5) juhib sademe- ja pinnaseveed soovitud suunas arvestades ehituse head tava ja hetkeolukorda. Teadmised: 1) puit- ja kivimaterjalide liigitus ja omadused; 2) materjalide ja taimede ladustamise nõuded; 3) käsitsi ja mehaanilise mullaharimise põhimõtted; 4) haljasalade mullaharimise käsitöö- ja mehaaniliste tööriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted; 5) maastikuehituse objekti mahamärkimiseks (horisontaalseks ja vertikaalseks) kasutatavad mõõteriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted; 6) sademe- ja pinnasevete ärajuhtimise ja kogumise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	
B.2.3 Objekti üleandmine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) koostab objekti aruanded, mis kajastavad objekti majanduslikku tulusust ja vastavust projektile (töökirjeldusele), järgides vajalikke protseduurireegleid ja dokumentide vormistamise nõudeid; 2) annab tellijale töö üle ja vormistab vajalikud dokumendid (üleandmise akt, varjatud tööde aruanne, materjalide sertifikaadid jne), järgides vajalikke protseduurireegleid ja dokumentide vormistamise nõudeid. Teadmised: 1) finantsjuhtimise põhimõtted; 2) aruandeks vajalikud protseduurireeglid; 3) dokumentide vormistamise nõuded; 4) personalitöö alused.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu.	
B.2.4 Istutusalaade rajamine, taimede, sh sibulate, istutamine ning seemnete külvamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede kasvukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 2) valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning vajaduse korral teeb keemilist umbrohutõrjet; 3) paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest; 4) paigaldab geosünteedid lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast; 5) külvab seemned, istutab, kastab ja toestab taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taimeliiki, kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimusi, vajadusel teeb istutusjärgse tagasilõikuse lõikab heki tagasi; 6) istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid; 7) vajaduse korral teeb asendusistutused, arvestades projekti (töökirjeldust) ja olemasolevat olukorda; 8) multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades aastaaga, mullapinna olukorda (niiskus, temperatuur), taimede kasvunõudeid. Teadmised:	

- 1) aias kasvatatavate taimede liigitus ja kasvunõuded;
- 2) põhiliste umbrohtude liigitus;
- 3) geosüntheetide, multside ja erinevate servamaterjalide liigitus, omadused ja paigaldamise põhimõtted;
- 4) istikutüübid;
- 5) objekti kasvukohatingimustest tulenevad taimede istutusnõuded;
- 6) istutusala mahaäärkimiseks (horisontaalseks ja vertikaalseks) kasutatavate mõõteriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 7) istutusala mahaäärkimise põhimõtted;
- 8) keemiliste umbrohu- ja kahjuritõrje vahendite liigitus, omadused ja kasutusnõuded.

Hindamismeetod(id):
Praktiline töö ja test.

B.2.5 Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmetaede) paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), projekti puudumisel arvestab objekti eripäraga;
- 2) ehitab teeküna ja aluspõhja, kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid;
- 3) paigaldab teeäärise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketasloikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid;
- 4) paigaldab sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketasloikurit ja kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid;
- 5) viimistleb erinevat tüüpi sillutist, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).

Teadmised:

- 1) teeküna ja aluspõhja rajamise põhimõtted;
- 2) teede ja platside mahaäärkimise põhimõtted;
- 3) teede ja platside ehitusnõuded;
- 4) lihtsamate tee-ehitusmasinate (ketasloikur, kivigiljotiin, vibroplaat ja segumasin) kasutusnõuded;
- 5) betooni valmistamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):
Praktiline töö.

B.2.6 Puidust rajatiste (pergolat, terrassid võreseinad ja lihtsamad katusealused) ehitamine ja hooldamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) valib, hoiustab ja ladustab puitmaterjali, arvestades hoiustamis- ja ladustamistingimusi;
- 2) ehitab postvundamendi, lähtudes projektist (töökirjeldusest), teeb vajalikud betoonitööd kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid, arvestades tööohutusnõudeid ja kontrollib postvundamendi vastavust projektile;
- 3) paigaldab metall-, betoon- ja puitpostid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid, arvestades tööohutusnõudeid ja kontrollib nende vastavust projektile;
- 4) valmistab puitliited, kasutades elektrilisi ja käsitööriistu, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja järgides tehnoloogilisi, tööohutus- ja kvaliteedinõudeid;
- 5) ehitab puitkarkassi, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades selleks vajalikke tööriistu ja arvestades tööohutusnõudeid;
- 6) ehitab katusekonstruktsioonid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades selleks vajalikke tööriistu ja arvestades tööohutusnõudeid;
- 7) viimistleb (lihvim, värvib jm) rajatised, kasutades selleks vajalikke tööriistu ja lähtudes projektist (töökirjeldusest).

Teadmised:

- 1) puidust rajatise ehituspõhimõtted;
- 2) puutöö alused;
- 3) materjalide ladustamise nõuded;
- 4) puitmaterjalide liigitus ja omadused;
- 5) puidu viimistlemise võtted;
- 6) erinevate puitliidete valmistamise ja kinnitamise põhimõtted (näiteks vahekaugused, kandevõime, paindemoment, kinnituste liigid);
- 7) enamlevinud puidutööriistade (vasarad, saed, kirved, hõõvliid, peitlid, trellid ja lihvimismasinad) kasutusnõuded;

8) betooni valmistamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):
Praktiline töö.

B.2.7 Muru rajamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest);
- 2) valmistab ette murupinna, arvestades olemasolevat pinnast; vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid;
- 3) külvab käsitsi või vastava tehnikaga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega;
- 4) paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi;
- 5) kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses.

Teadmised:

- 1) käsitsi ja mehaanilise mullaharimise põhimõtted;
- 2) haljasalade mullaharimise tööriistade kasutus- ja hoolduspõhimõtted;
- 3) erinevate murude rajamise põhimõtted;
- 4) murupinna mahamärgimise põhimõtted;
- 5) murupinna kastmispõhimõtted.

Hindamismeetod(id):
Praktiline töö.

B.2.8 Aedade ja haljasalade hooldamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) koostab aia või haljasala hoolduskava, arvestades olemasolevat olukorda ning aianduse ja maastikuehituse head tava;
- 2) hooldab teid, müüre ja treppe vastavalt juhendile ja aastaajale, otsustab pisiremondi või remondi vajaduse;
- 3) otsustab aia või haljasala hooldusvajaduse ja hooldab (niidab, väetab, õhustab, multšib, rullib jm) muru, arvestades hooldusvajadust ja haljasalade hooldusklasse ning kontrollides töö kvaliteeti;
- 4) otsustab hekkide pügamise ja noorendamise vajaduse, pügab või noorendab hekke, teostab vormilõikust, kasutades selleks ettenähtud masinaid ja hekikääre, järgides töökeskkonna- ja ohutusnõudeid ning head aianduslikku tava ning kontrollides töö kvaliteeti;
- 5) otsustab aiakultuuride hooldusvajaduse, hooldab (toestab, lõikab, kastab, valmistab talveks ette) aiakultuure, arvestades head aianduslikku tava ning kontrollides töö kvaliteeti;
- 6) otsustab taimekaitsetööde vajaduse, kooskõlastab kliendiga ja teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele ja kontrollides töö tulemust;
- 7) otsustab taimede ja muru väetamise vajaduse ja väetab, järgides head aianduslikku tava ning kontrollides töö tulemust;
- 8) otsustab istutusvalade hooldusvajaduse ja hooldab (multšib, kobestab, rohib, toestab jne) istutusalasid, järgides head aianduslikku tava ning kontrollides tulemust;
- 9) otsustab viljapuude ja marjapõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikuste vajaduse ja lõikab neid, järgides head aianduslikku tava ning kontrollides tulemust;
- 10) otsustab ilupuude ja -põõsaste lõikamise ja freesimise vajaduse, lõikab suuri puid (hooldus-, kujundus-, noorenduslõikus jm), järgides head aianduslikku tava, keskkonna- ja tööohutusnõudeid, kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid, kontrollib töö kvaliteeti ning tellib vajadusel arboristi.

Teadmised:

- 1) haljasalade hooldusklassid;
- 2) aias kasvatatavate taimede liigitus ja kasvunõuded;
- 3) põhiliste umbrohtude liigitus;
- 4) aedade ja haljasalade hooldamispõhimõtted, sh väetamisskeemid;
- 5) aedade ja haljasalade hoolduses kasutatavate tööriistade töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 6) taimede hooldus- ja kujunduslõikuste põhimõtted;
- 7) taimekaitsetööde põhimõtted
- 8) enamlevinud taimehaiguste ja kahjurite liigitus.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö.	
B.2.9 Müüride ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) ehitab vundamendi ja tugimüürid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid ning töövõtteid, arvestades tööohutusnõudeid; 2) ehitab kuivmüüri, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja vahendeid ning töövõtteid, arvestades tööohutusnõudeid.	
Teadmised: 1) müürikivide liigitus ja omadused; 2) segumaterjalide liigitus ja omadused, segu valmistamise tehnoloogia; 3) vundamendi rajamise ja müüriladumise põhitõed; 4) tööriistade töö- ja hoolduspõhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	
B.2.10 Lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi kavandamine ja paigaldamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) kavandab (projekteerib) vastavalt lähteülesandele lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi, arvestades kasvavat taimeistikut ja mullastikut ja keskkonnanõudeid; 2) juhib sademe- ja pinnaseveed vajalikus suunas, arvestades ehituse head tava ja haljasala olukorda; 3) paigaldab lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 4) hindab visuaalselt kastmisvajadust, hooldab ja reguleerib lokaalset kastmissüsteemi, arvestades etteantud režiimi ning hooldab vajadusel kuivendussüsteemi, järgides kasutusjuhendit.	
Teadmised 1) sademe- ja pinnasevete juhtimise ja kogumise seaduspärasused; 2) lokaalsete kuivendus- ja kastmissüsteemide materjalide, töö- ja hoolduspõhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, kirjalik ülesanne ja intervjuu.	
B.2.11 Aiaveekogude rajamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) märgib maha aiaveekogu, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 2) kaevab süveni ja paigaldab aluskihi, lähtudes projektist (töökirjeldusest) kasutades kaevetehnikat ja järgides tööohutusnõudeid; 3) paigaldab ja jätkab geosünteedid, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 4) viimistleb aiaveekogu servad, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades materjali omadusi; 5) paigaldab tehnilised seadmed, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja kaasates elektriku; 6) istutab vee- ja kaldataimed, arvestades taimede liiki, kasvunõudeid ja mullatingimusi.	
Teadmised: 1) aiaveekogude rajamise põhimõtted; 2) aiaveekogu maha märkimiseks (horisontaalseks ja vertikaalseks) kasutatavate määteriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted; 3) geosünteedide (tekstiilid, geomembraanid jm) ja erinevate servamaterjalide liigid ja omadused; 4) pumpade ja filtrite töö- ja hoolduspõhimõtted; 5) objekti kasvukohatingimustest tulenevad taimede istutusnõuded; 6) vee- ja kaldataimede liigitus ja nende kasvunõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu.	
B.2.12 Nõlvade toestamine ja treppide ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) toestab nõlvad vastavalt projektile (tööjuhendile); 2) ehitab vastavalt projektile (tööjuhendile) trepid, kasutades erinevaid materjale (puit, kivi, betoon jm).	
Teadmised:	

1) materjalide liigitus ja omadused; 2) trepivalemi koostamine ja kasutamine; 3) nõlvade toestamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	
B.2.13 Juhtimine ja majandamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) arvestab objekti tasuvust, lähtudes finantsarvestuse alustest; 2) juhib ja juhendab ühte maastikuehitajat või maastikuehitajate ühe või mitme väikese töögrupi tööd, juhindudes tööülesannetest, töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust ning järgides kvaliteedinõudeid; 3) nõustab madalama tasemega maastikuehitajaid tööga kaasneda võivate keskkonnariskide määratlemisel ja hindamisel ning nende maandamiseks vajalike abinõude valikul, juhindudes töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest; 4) nõustab madalama tasemega maastikuehitajaid ilmnenud vigade analüüsimisel ja vigade parandamiseks vajalike abinõude valikul, juhindudes etteantud tööülesandest, materjalide ja pindade omadustest, õigete töövahendite ja -võtete valikust ning järgides kvaliteedinõudeid; 5) kontrollib projektist ja kvaliteedinõuetest kinnipidamist, järgides objekti eelarvet ja töögraafikut, maastikuehitust reguleerivate õigusaktide nõudeid ja head tava.	
Teadmised: 1) juhtimise alused; 2) finantsarvestuse alused; 3) projektimahtude arvestamise põhimõtted; 4) personalijuhtimise alused; 5) maastikuehitust reguleerivate õigusaktide nõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks kohustuslikele kompetentsidele on selle kutse taotlemisel võimalus valida ja tõendada täiendavalt kompetentsid B.2.14-B.2.17.

B.2.14 Maastikuehituses kasutatavate masinate ja seadmete kasutamine ning igapäevane hooldus	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) kasutab töö tegemiseks kasutab töö tegemiseks masinaid ja seadmeid järgides kasutusjuhendit ning ohutusnõudeid: a) miniekskavaatoreid ja minilaadureid, b) mootorsõidukit; c) järelhaagiseid (sõiduauto järelhaagis); d) saage. 2) koostab sisekorra eeskirjad masinate kasutamise ja hooldamise kohta ettevõttes, arvestades kasutusjuhendeid ja ohutusnõudeid ning kontrollib nende täitmist järgides sisekorra eeskirju.	
Teadmised: 1) miniekskavaatorite ja minilaadurite töö- ja hoolduspõhimõtted; 2) saagide töö- ja hoolduspõhimõtted; 3) tööohutusnõuded; 4) sisekorra eeskirjade koostamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	
B.2.15 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad:	

- 1) analüüsib sisehaljastusobjekti olukorda, arvestades objekti eripära ja eesmärki;
- 2) koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades materjale ja nende mahtusid;
- 3) teeb sisehaljastustöid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades objekti eripära;
- 4) otsustab sisehaljastuse hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning arvestades objekti eripära;
- 5) koostab hoolduskava vastavalt vajadusele.

Teadmised:

- 1) toataimede liigitus ja hoolduspõhimõtted;
- 2) toataimede kasvunõuded;
- 3) enamlevinud taimehaiguste ja kahjurite liigitus;
- 4) sisehaljastuse hoolduskava koostamise põhimõtted;
- 5) eelarve koostamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja test.

B.2.16 Piirete ehitamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab metall-, kuivbetoon- ja puitpostid (teeb vajadusel betoonitööd), lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja kontrollib nende vastavust projektile;
- 2) ehitab võrktaarad ja paigaldab võrk moodulid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid, arvestades tööohutuse nõudeid;
- 3) ehitab puitpiirded ja paigaldab puit moodulid, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid, arvestades tööohutuse nõudeid;
- 4) ehitab algupärased etnograafilised aiapiirded roigastest, paekivist ja maakivist ja lihtsamad väravad, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid;
- 5) valab betoonist või paigaldab aiasoklid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja kontrollib nende vastavust projektile;
- 6) ehitab ja paigaldab väravad, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja -vahendeid, arvestades tööohutuse nõudeid ja tellib vajadusel alltöövõtja (elekter, automaatika);
- 7) ehitab seguga vundamendi ja aiapostid paekivist, maakivist, tellistest (va puhas vuuk) ja plokkidest, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades tööks sobilikke tööriistu ja vahendeid ning töövõtteid, arvestades tööohutuse nõudeid.

Teadmised:

- 1) piirete tüübid ja nende paigaldamise põhimõtted;
- 2) puutöö alused;
- 3) materjalide ladustamise nõuded;
- 4) puitmaterjalide liigitus ja omadused;
- 5) puidu viimistlemise võtted;
- 6) betooni valmistamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö.

B.2.17 Mänguväljakute ja spordiplatside ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab mänguväljakud vastavalt projektile (tööjuhisele) ja paigaldusnõuetele;
- 2) ehitab spordiplatse (korv-, võrk-, jalgpalliväljakud jm) vastavalt projektile.

Teadmised:

- 1) mänguväljakute ja spordiplatside mahamärkimiseks (horisontaalseks ja vertikaalseks) kasutatavate mõõteriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 2) spordiplatside ja mänguväljakute ehitamise materjalide liigitus ja omadused.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.18 Vanem-maastikuehitaja, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi, järgides maastikuehituslikku ja aianduslikku head tava; 2) annab ratsionaalseid hinnanguid ja langetab otsuseid olemasoleva informatsiooni põhjal; saab aru, et üks probleem võib olla süsteemi osa; 3) planeerib tööd pikemaajaliselt, juhendab kolleege, täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab tehtud otsuste täitmise eest; tegutseb iseseisvalt; 4) on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös; suhtleb klientide ja kolleegidega, jagab nendega vajalikku ja kasulikku informatsiooni; tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta oma seisukohti argumenteeritult; omab vajalikke teadmisi ja oskusi tööühmade juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt; 5) loob töötava kontaktidevõrgustiku nii organisatsiooni siseselt kui ka väliselt; suhtleb edukalt inimestega kõikidel tasanditel; suhtleb tellija ja ehitusjärelvalvega ning teavitab neid vajadusel projekti ja ehitustööde mittevastavustest; tuleb toime konfliktide lahendamisega; vormistab objekti täitedokumentatsiooni, annab objekt üle tellijale ja korraldab vajadusel garantiitöid; 6) hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks; 7) juhendab keskkonnanõuetest; järgib ehitusprotsessis ohutusnõuete ja ergonoomika põhimõtteid ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha; 8) korraldab jäätmete, sh orgaaniliste jäätmete, nõuetekohase käitluse; 9) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; 10) kasutab arvutit tasemetel AO1-AO5 ja AO7 (vt lisa 3); 11) keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 4).	
Teadmised: 1) keskkonnanõudmiste alused ja kohalike omavalitsuste haljasalasisid puudutavate õigusaktide nõuded; 2) ehitus- ja teeseaduse nõuded (haljastus, kergliiklustee, spordiplatsid, jalakäijate teed, parklad, väiksema koormusega autoteed jne); 3) maastikuehitust reguleerivate õigusaktide, juhendmaterjalide ja standardite nõuded; 4) ergonoomika, keskkonna- ja tööohutusnõuded; 5) juhistes kasutatavate mõistete tähendus; 6) taimede ladinakeelsed nimetused; 7) maastikuehitusprojekti ja tööjooniste põhimõtted ning staadiumid; 8) kompostimajanduse ja jäätmekäitluse alused.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis loetletud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-29052012-3.8/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Ülle Grišakov, OÜ Kivisilla Liina Jürisoo, Lamark OÜ Tarmo Loid, VT Haljastus OÜ Raili Laas, Luua Metsanduskool Ain Luks, Haljastuslux Mihkel Saar, Hansaplant Aita Sauemägi, SA Innove Kati Veski, Ardens OÜ

3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	16
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.05.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.05.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6113 Aednikud, puukooli töötajad ja istikukasvatajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Landscape gardner, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Kutsealaga seonduvad mõisted	
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 4 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 5 Taimmaterjali nimekiri	